

UNIWERSYTET
Andrzeja Frycza Modrzewskiego
w Krakowie

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Koncepcje integracji europejskiej
Wydział	Wydział Prawa
Kierunek	Stosunki międzynarodowe
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	5
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	1
Rok studiów	1
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. Bogusława Bednarczyk (e-mail: bbednarczyk@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
1	30 godz. 5 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Celem procesu dydaktycznego z przedmiotu koncepcje integracji europejskiej jest dostarczenie studentom wiedzy na temat europejskich nurtów integracyjnych. Szczególny nacisk jest położony na procesy integracyjne w XX i XXI wieku. Realizacja tak sformułowanego celu pozwala na rozwinięcie umiejętności swobodnego identyfikowania najważniejszych orientacji myślenia o polityce i państwie w procesie integracji europejskiej.
----	--

3. Wymagania wstępne

Skuteczna realizacja przedmiotu koncepcje integracji europejskiej jest ściśle związana z metodą dydaktyczną kursu. Ugruntowanie podstawowej wiedzy z historii Europy jest warunkiem koniecznym i niezbędnym do przygotowania studenta do zrozumienia istoty europejskich procesów integracyjnych i ich znaczenia we współczesnych stosunkach międzynarodowych

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student, który zaliczył przedmiot: posiada wiedzę o europejskich procesach integracyjnych, o głównych ideach będących przedmiotem analizy twórców integracji, o ewoluowaniu idei integracji oraz jej wpływie na współczesne myślenie o państwie, prawie i polityce	EUK6_W1
U1	Umiejętności: Student, który zaliczył przedmiot: potrafi identyfikować cechy i idee przewodnie głównych nurtów integracji europejskiej na przestrzeni wieków, analizuje wybrane problemy w perspektywie historycznej, posiada umiejętność swobodnego dokonywania porównań między nimi.	EUK6_U1
K1	Kompetencje społeczne: Student, który zaliczył przedmiot: jest świadomy stałego uaktualniania wiedzy, zachowuje krytycyzm i skłonność do weryfikowania pozyskiwanych informacji, jest otwarty na poglądy innych i skłonny do podjęcia dyskusji na tematy związane z procesami przemian integracyjnych w Europie i na świecie.	EUK6_KS1

5. Treści programowe

Wykład (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Wyk1	W1 Pojęcie integracji międzynarodowej (1 wykład/2godziny). Przedstawienie kompendium wiedzy z zakresu Unii Europejskiej musi być poprzedzone wprowadzeniem, które zapozna studentów ze zjawiskiem integrowania się państw w skali światowej. Właściwe postrzeganie Unii Europejskiej i Prawa Europejskiego musi być oparte na wiedzy, że integracja europejska nie jest strukturą odosobnioną w skali światowej. Wykład przedstawia wybrane formy organizacji integracyjnych pod kątem uwypuklenia cech wspólnych i różnic z Unią Europejską.
Wyk2	W2 Geneza i historyczne przesłanki ponadnarodowego i międzyrządowego systemu integracji w Europie (2 wykłady/4 godziny). Wykład uwzględni uniwersalne i partykularne motywy integracji na kontynencie europejskim oraz jej warunki w okresie kształtowania się tożsamości narodowej w państwach. Jest to analiza zarówno historyczna, jak i teoretyczna. Celem jest pokazanie integracji europejskiej: z jednej strony jako pewnego fenomenu dziejowego, z drugiej zaś jako efektu przemian zaistniałych w gospodarce i polityce światowej. Wykład uwzględni związki między przesłankami integracji, których charakter jest obiektywny (gospodarka), a motywami (wola polityczna) o charakterze subiektywnym.
Wyk3	W3 Kształtowanie się podstaw integracji po II wojnie światowej. Powojenne dyskusje nad integracją Europy (2 wykłady/4 godziny). Burzliwe i niezwykle istotne rozważania natury teoretycznej nad przyszłą formą współpracy europejskiej stanowią materiał wykładów. Potrzeba rekonstrukcji systemu gospodarczego Europy doprowadziła do przyjęcia planu Marshalla, który doprowadził do powstania pierwszych europejskich organizacji i planów odbudowy. Brzemienny w skutki okres w historii powojennej Europy(1945-1951) zaowocował następnie powstaniem dwóch nurtów jedności europejskiej: Rady Europy i integracji gospodarczej w jej pierwszej formie EWWiS.
Wyk4	W4 Powstanie pierwszych europejskich organizacji po II wojnie światowej (1 wykład/2 godziny). Głównym zadaniem wykładu jest przedstawienie rozwijającego się ruchu proeuropejskiego, który w konsekwencji stworzył korzystny klimat dla powołania do życia organizacji międzynarodowych. Analiza sformułowanego przez Roberta Schumana planu zbudowania organizacji nowego typu (Deklaracja Schumana).
Wyk5	W5 Tworzenie wspólnej płaszczyzny jedności europejskiej w oparciu o stosunek idei integracyjnych do realnych możliwości integracji (1 wykład/2 godziny). Wykład zwraca uwagę na przełomowe znaczenie procesu integracyjnego w tym okresie dla jednoczenia się Europy Zachodniej w ramach współpracy międzynarodowej w tym regionie. Poruszone zostaną trzy istotne problemy: zasadnicze przełamanie wielowiekowej nieufności pomiędzy państwami (Niemcy/Francja), budowa zrębów wspólnej infrastruktury ekonomicznej dla zachowania pokoju w regionie oraz stworzenie bazy i mechanizmu do poszerzania i pogłębiania integracji na inne dziedziny gospodarki i życia społecznego Europy Zachodniej.

Wyk6	W6 Umocnianie podstaw integracji oraz stopniowe zacieśnianie więzi gospodarczych, społecznych i politycznych między państwami członkowskimi. Przygotowania do utworzenia Unii Europejskiej (1 wykład/2 godziny). W centrum wykładu jest zwrócenie uwagi na jakościowe różnice w programie współpracy między integrującymi się państwami. Rozpoczyna się proces budowania więzów o profilu politycznym i społecznym, których zadaniem jest wzmocnienie wspólnoty gospodarczej. Następuje rozbudowa prawa materialnego, co staje się motorem ekspansji gospodarczej i terytorialnej.
Wyk7	W7 Reformy instytucji Unii Europejskiej oraz jej poszerzenia na Europę Środkową i Wschodnią (2 wykłady/4 godziny). Dynamika, przemiany, reformy struktur oraz nowe polityczne cele rozwoju integracji europejskiej stanowią przedmiot analizy wykładów. Obejmują Unię Europejską jako system regulacyjno-polityczny. Czyli system prawny i polityczny wraz z instrumentami oddanymi im do dyspozycji. Ważnym składnikiem rozważań jest także problem władzy i udziału we władzy (dystrybucji i redystrybucji władzy w Unii. Kanwą wykładu jest prześledzenie rozwoju i zmian zachodzących w ramach integracji europejskiej z punktu widzenia przebiegu korekty i przebudowy wewnętrznej w UE (od Traktatu z Maastricht do Traktatu Lizbońskiego).
Wyk8	W8 Teoretyczne fundamenty integracji europejskiej (2 wykłady/4 godziny). Zadaniem wykładu jest pokazanie słuchaczom, że integracja europejska była, a także w dalszym ciągu jest, efektem starań i dążeń ludzi. Produktem myśli i koncepcji wielu autorów. Stąd też konieczne jest poznanie i zrozumienie koncepcji teoretycznych, które spoczywają u podstaw integracji i które na nią obecnie oddziałują. Wykład, w pewnym uproszczeniu wykazuje, że dla integracji europejskiej znaczenie mają zwłaszcza koncepcje polityczne i ekonomiczne. Są one, wbrew pozorom, mocno ze sobą związane.
Wyk9	W9 Polityczne koncepcje integracji europejskiej: (3 wykłady/6 godziny) W ramach wykładów przedstawione są koncepcje polityczne integracji europejskiej uporządkowane w dwóch grupach: koncepcje klasyczne i koncepcje współczesne. Koncepcje klasyczne miały znaczenie przede wszystkim na etapie tworzenia pierwszych europejskich organizacji integracyjnych. Współcześnie nadal stanowią kanwę wielu nowych rozwiązań politycznych i strukturalnych Unii Europejskiej. Koncepcje współczesne sięgają swymi korzeniami lat 70 XX wieku, a ich szczególny renesans przypada na okres dwóch konferencji międzyrządowych lat 90 (Maastricht I oraz Maastricht II). Z klasycznych koncepcji integracyjnych omówione zostaną cztery podstawowe: komunikacyjna teoria integracji politycznej, teoria funkcjonalna, teoria neofunkcjonalna, teoria federalistyczna oraz koncepcja Europy w ujęciu konfederalnym. Współczesne koncepcje polityczne rozpoczęto formułować na początku lat 70 XX wieku. W wykładzie zostaną przedstawione przyczyny tego zjawiska politycznego. Uwaga zostanie skupiona głównie na rozrastających się więziach integracyjnych, zmianie struktur organizacyjnych oraz wzroście heterogeniczności integracji wskutek poszerzania. Wszystko to spowodowało konieczność wyjścia poza schematy działania i współpracy, które tworzone dla warunków politycznych i ekonomicznych kilka dekad wcześniej. Ostatni wykład z tej grupy przedstawi przed jakim stanęła zintegrowana Europa w latach 90.: poszerzać proces terytorialnie czy pogłębiać powiązania pomiędzy dotychczasowymi uczestnikami integracji (widening or deepening).

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M6	Dyskusja
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	95 godz.
------------------------------	-----------------

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	125 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Warunkiem zaliczenia modułu jest zaliczenie min. 50% testu. W końcowej ocenie uwzględnia się obecność na zajęciach, udział i stopień aktywności w dyskusji. Przygotowanie ustnego wystąpienia oraz opracowanie pisemnie określonego tematu.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	zaliczenia modułu jest zaliczenie min. 95% testu. W końcowej ocenie uwzględnia się udział i stopień aktywności w dyskusji.
Na ocenę 4,5:	zaliczenia modułu jest zaliczenie min. 85% testu. W końcowej ocenie uwzględnia się udział i stopień aktywności w dyskusji.
Na ocenę 4:	zaliczenia modułu jest zaliczenie min. 75% testu. W końcowej ocenie uwzględnia się udział i stopień aktywności w dyskusji.
Na ocenę 3,5:	zaliczenia modułu jest zaliczenie min. 65% testu. W końcowej ocenie uwzględnia się udział i stopień aktywności w dyskusji.
Na ocenę 3:	zaliczenia modułu jest zaliczenie min. 50% testu. W końcowej ocenie uwzględnia się udział i stopień aktywności w dyskusji.

9. Literatura

Literatura podstawowa

- [1] J. Czaputowcz — Teorie integracji europejskiej, Warszawa, 2018, PWN
- [2] Wojciech Sadurski — Constitutionalism and the Enlargement of Europe, Oxford, 2012, Oxford University Press
- [3] Redakcja naukowa: B. Gruchman, E. Małuszyńska — Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej, Warszawa, 2018, PWN

Literatura uzupełniająca

- [1] Anna PACZEŚNIAK Monika KLIMOWICZ — Procesy integracyjne i dezintegracyjne w Europie, Wrocław, 2014, OTOWrocław
- [2] P. Wawrzyk — Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE, Wrocław, 2016, Poltext
- [3] J. Barcz — Od lizbońskiej do postlizbońskiej Unii Europejskiej, Warszawa, 2009, LexisNexis
- [4] Red. I. Kraś ,R. Kubicki, T. Wallas — Aspekty polityczno-społeczne, ekonomiczne i prawne przyszłości Unii Europejskiej, Warszawa, 2018, Aspra
- [5] E.Matuszyńska, B.Gruchman, Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej , wyd. PWN, (wyd.V)
- [6] A. Borowicz, J.Stefaniak, Unia Europejska po 2020 roku, wyd. Univ. Gdański, wyd.2021 r.

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr hab. Bogusława Bednarczyk (e-mail: bbednarczyk@uafm.edu.pl)